

LA CAMPANA DE GRACIA.

ADMINISTRACIO
Y
REDACCIO
LLIBRERIA ESPANYOLA,
Rambla del mitj, 20.
BARCELONA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

PREU DE SUSCRIPCIO
FORA DE BARCELONA

CADA NUMERO 2 QUARTOS PER TOT ESPANYA.

MEDALLA QUE LA CAMPANA DE GRACIA

PROPOSA QUE S' ACUNYI PERA PERPETUAR LA CULTURA D' AQUET SIGLE.

CARA

Lo qui fá llanuts com ell
aquet no cap dins la pell.

Y
|

CREU

Lo qui del clatell treu llana
aquet si que 's mor de gana.

EN QUINZE DIAS.

¡¡¡A...a...a...ah!!!

L'home que 's desperta, després de una llarga dormida, lo primer que fá es estirar los brassos, obrir la boca y pronunciar la primera lletra del alfabet ab una qua mes llarga que 'l tupé y las intencions de 'n Sagasta.

¡Quinze dias de dormir! Aquí 'ns tenen vestits ja, rentats y pentinadets y á punt de ferlos la visita de costum.

Aixó no ha sigut res, senyors. L'opi de la lley d' imprenta ha fet l'efecte. No sent ministerial, no hi ha períodich que resisteixi la dóssis que l'hi aplican, y mal podia la Campana, períodich de oposició rabiosa, escaparse de aquest enérgich dormitori.

Mes al despertarnos, lo tinter tenia encare tinta, la ploma no s'habia robellat encare, y encare bullian en nostre cervell las mateixas ideas de sempre.

Castigats estém; pero no arrepentits.

***

L'opi acostuma á donar somnis.

Y ab quinze dias de dormir, figurinse si hem tingut temps de somiar.

Una advertencia: ab tant somiar, no hém somiat cap truyta.

Varem veure pelegrins per tot (pelegrins seglars, entenémnos senyor Fiscal). Varem veure pelegrins per tot, ab llana y esquilats, plagas y no plagas de la parroquia, molts d'ells ab boina, fregantse las mans de gust quan van saber que la Campana estava suspesa.

Venian de Roma carregats d'escapularis, medallas y rosaris, y varem somiar que 'ls carrabiners, camaradas dels de Ripoll y Olot los hi prenian, per creure qu'era contrabando.... de guerra.

Alguns dels pelegrins badallavan de gana. ¡Mal viatge!

***

Pero no va ser tot pelegrins lo que varem veure.

Varem somiar que 'l govern olorava, com un perdiguer quan sent rastre.

Ab quina inquietut, ab quina cara mes groga, ab quins ulls mes esbarats no mirava y remirava per tots cantons....

Diuen que 'ls aucells, los caballs y 'ls gossos senten per instint la proximitat de un terremoto. Qualsevol hauria cregut que 'l govern sentia una cosa per l'istil.

Varem somiar que una dona, una criada, passava un riu.

Que un carrabiner la vá empendre, y que com á bon carrabiner vá palparla y que en un lloch bastant amagat de las faldillas vá trobarhi un paquet de cartas y altres documents.

¡Oh divina Providencia! A un carrabiner tan previsor, tant despert, tant espavilat, no hi ha més que ferlo capitá general de cop y volta.... ó bisbe al ménos.

Perque no solzament vá olorar que en aquell lloch amagat de las faldillas de aquella dona hi havian aquells papers, sino que ab un cop d'ull va coneixer lo que aquells papers deyan y lo que significavan.

Va endavinar que alló era la metxa que havia de fer saltar la mina de una revolució tremebunda, y vá apoderarse d'ella.

Ni un gos quan ensuma formatje vá tant dret al bulto com aquell carrabiner providencial.

***

Després varem somiar que 's feyan agafadas en gran.

¡Qué segurs qu'estavam llavors dintre de la sepultura!

Una senyora bastant ben tractada jeya al nostre costat, y mentres vá durar l'escena de las agafadas, va partirse de riure.

—Senyora, de qué riu? varem preguntarli.

—Calli, home, no me 'n parli ¿que no véu quina cara que fan?

—¿Qui? 'ls presos ó 'ls que prenen?

—Aquets últims, home, aquets últims.

—¿Qui es vosté si pot saberse?..

—No s'ha de poder saber?.. So la Revo...

—Calli, per Dèu, calli, varem dirli tantantli la boca, que si 'ns senten, nos desenterran.

***

¿Qué més varem somiar?

¡Ah! Era lo dia dels morts. En lo cementiri hont jeyam vá haverhi gran festassa. A través de la terra veyam las parets dels ninxos, dels panteons y dels sepulcres engalanadas de flors y de coronas.

Alguns morts se mostravan orgullosos. Los vius pensavan ab ells.

Y 'ls vius que pensavan ab ells, després de posar la corona en lo lloch corresponent, se 'n tornavan indiferents cap á casa seva.

Involuntariament varem pensar en la castanyada y en los panellets y ab aquell célebre epígrama que diu:

—«Derramemos una lágrima
sobre la tumba de aquel
que fué nuestro amigo, y luego
nos iremos á comer

***

Un enterra-morts cavava una fosa, fonda, fonda, més fonda que d'ordinari.

La fosa del gegant de cala Ciutat, enterrat de péu dret, no 'n fora tant.

Incansable anava treyent terra y mes terra: ja prenía 'l clot la forma de pou.

—¿Qué farà aquest home? pensavam nosaltres. ¿Per qui será aquesta habitació tant espayosa?

¡Ah! inútil pregunta: ningú sabia d'ar-nose'n compte.

Era 'l dia dels Morts: era 'l dia de la gran festassa.

***

De prompte una casualitat nos tragué de duptes.

Un conegut nostre, un amich de premsa, crech que redactor del *Diari de 'n Brusi*, passava pel costat y 's detingué á contemplar aquell sot inmens, perque 'ls redactors de 'n Brusi, fins davant de un sot s'hi encantan.

—Fosser ¿per qui es aquesta fossa?

—Periodista, es per una persona que fins are ha comés més de dotze morts.

—Fosser ¿qui es aquesta persona?

—Periodista ¿qui vols que siga més que l'actual lley d'imprenta?

—¿Tant fonda, perque?

—Perque no surti may mes.

—Fosser, prou cavar ¿perque 't cansas?

—Periodista, cavaré y cavaré mentres visca, com més visca y més morts fassa, mes fonda será enterrada.

***

¡Ah! pensavam nosaltres: poca espessor de terra 'ns cubreix: prompte romperém la crosta, prompte ressucitarém, tirant en

l'ayre las coronas que l'adornan: ella quan siga enterrada no tindrà corona com nosaltres, ni podrá traspasar la montanya de terra que li caurá al damunt.

Altras de més guapas n'han mort, y encare jeyhen.

P. K.

Nanch... nanch... ninch... nanch... Boom... gananch... gananch... bim... bom... ¡Juli! Aleluya! ¡Vóltal!... Ja es viva!... ¡La Campana de Gracia, dos quartos!... ¡La resurrecció de la Campana!... ¡La campana sona!... ¡Dóme'n una noy!... Bravo!... ¡Bien, resalao!... ¡Me 'n vaig á ca'n Lopez á buscarne més!... S'han acabat, noy, torna d' aquí un ratet... ¡Maliatsiga!...

Aquests son los rumors que 'ns aixordan, al acte de tornar á la vida.

Al reapareixe, saludém cordialment á tots los nostres companys de premsa.

Y aghim per endavant lo saludo que 'ns tornarán.

Una advertencia.

Prohibim terminantment al *Diari de 'n Brusi* que 'ns saludi.

Si 'u fá, girarém la cara.

Encare que avuy sortim, tingan en compte que demá es dissapte.

Aixó vol dir que demá també es dia de Campana.

Vaya! No faltava més.

Nos han fet callar quinze dias, y hém de parlar per quinze.

La Campana que vá neixer ab las bombas de 'n Gamiñe, ha vist:

La dictadura de 'n Prim.

La elecció de D. Amadeo.

La martxa de D. Amadeo.

La proclamació de la República.

La proclamació de la república federal.

Lo cop d'estat del tres de Janer.

Lo govern de 'n Serrano Sagasta.

Y la proclamació de D. Alfonso.

Té set anys no més: hi ha campana que ha viscut mil anys de passo, y espera per lo tant veure encare moltras altras cosas.

Ha mort lo cardenal Antonelli.

No sè: que volen que 'ls diga: aquest si que 'm sembla que ja no ressucita.

¿Qui diu que no hi ha morts que surten?

Que m'ho sostinga á la cara.

Vaya si n'hi ha.

Pel moment mosaltres som morts, sortim y encara més: prometem anar de nit á estirar los péus al Sr. Cánovas.

Los pelegrins (seglars) (Sempre que parlo de pelegr ns vull dir seglars).

Losipelegrins ja son á casa seva.

Alguns d'ells, que s'han gastat tots los estalvis, al veure que á Madrid donan lo trenta per cent cada mes, exclaman:

«Quan més hauria valgut anarho á gastar á casa de donya Baldomera!»

Quan jo siga legislador, que ab lo temps ho seré, penso fer una lley.

Si s' comet un robo, un assassinat, un crim qualsevol en una casa, manaré tancar y barrar la casa, per quinze dias, per un mes, per un any, segons siga l'importancia del delict.

Al Madre, al assessi, al criminal no 'ls diré ni una paraula.

¿Quina culpa tenen los pobrets? Si no hi hagués hagut la casa, no hi hauria hagut lo delict.

Aquesta doctrina, per estranya que sembli, es la que regeix en materia de imprenta y ningú 's' escandalisa,

«y el mundo en tanto sin cesar navega por el piélago inmenso del vacío.»

Que vinguin los que afirman que morta la cuca mort lo verí.

Hi ha un'altra vida, si senyors. La proba está en que nosaltres hem mort, y avuy ressucitém.

Quant nos morírem feya eneara bon temps. Al ressucitar sentim fret.

¿Qué volen ferhi! 'L temps no passa en vá. Pero nosaltres ray...

Nosaltres tenim una bona provisió de llenya: fins ne tenim per darne.

Al general Burgos varen agafarlo.

Ell que sí, escriu una carta á n'en Sagasta, l'hi fa saber qu' ell ha sigut sagastí desde molts anys endarrera y l' endemá 'l deixan anar á casa.

La Campana ja tenia 'l paper amanit y la carta pensada, ja anava á escriure á n'en Sagasta, ja s' anava á declarar sagastina, quan vá recordarse d' aquella frasse de Mendez Nuñez:

«Mes m' estimo honra sens' barcos, que barcos sens' honra.»

Una persona religiosa se 'n va dur á Roma la bandera de Lepanto que hi havia al convent de Montesion.

La persona religiosa vá tornar de Roma; pero la bandera de Lepanto no.

¿Ab quin gust are amaniria jo aquest suelt ab una salsa picant!

Pero no tingan por, no 'u faré.

Al batejarme, una persona religiosa vá posarme la crisma; y ara si me n' anava de la llengua, per mor' de una persona religiosa me la romperian.

Ne m' embolico. *Non possumus.*

Mentres estavam enterrats, al cementiri hi havia un gran remanament.

Tot era anar y venir, cavar y furgar.

¿Que hi ha? varem preguntar á un mort que je-ya al costat nostre.

—La policia del govern, va dirnos.
—Y que busca per aquí?
—Qué voléu que busqui! Una conspiració.

Un campaner llegint la Campana desde dalt del campanar, digué:

—Es molt estrany que aquesta no moventse dels carrers se fassa sentir mes que totes las demás plegadas que están á molta més alsada qu'ella.

Al ressucitar, nos hem trobat ab molta correspondencia.

Com que primer es lo públich que 'ls particulars, aquets farán lo favor de esperar á demá que 'ls contestarem degudament.

Avuy no tenim temps sino per saludar al públich.

Venim del altre mon, y pesan sobre nosaltres las fatigas del viatge.

En Cánovas ha promés fernos un regalo. Tenim d' estarli sumament agrahts.

Lo regalo que tracta de fernos en Cánovas consisteix en una nova lley de imprenta.

Aixó obeeix á una idea maquiavélica, y creguin que ab una mica més, logran lo seu fet.

Figúrinse que *La Campana* resuscita y que lo primer que fan es donarli aquesta noticia.

Naturalment, débil com está, la reb y cau morta del susto.

A las córts hi ha diputats que pensan demanar al govern l' amnistia de tots los periódichs condemnats pel tribunal de imprenta.

Nosaltres mes nos estimariam l' abolicio de la lley actual.

Pero de totes maneres, del mal lo ménos. Nosaltres tenim de desitjarho, perque al cementiri ahont eram enterrats hi deixem encara una pila de companys, de bons companys que 'n tenen per temps, y 'ls pobres comensan ja á fastidiarse.

Com l' oruga que 's converteix en papallona, naixém avuy á nova vida.

La papallona es més bonica que l' oruga.

No dirém que *La Campana*, siga mes hermosa are que avants; pero si que será mes decidida.

Are ray, que al altre mon sabém ja 'l pá que s' hi dona.

REPICH GENERAL.

Veig llum que no es de candelas: veig la hermosa llum del sol, y al tornar, plé de consol, dich:—Senyors, salut y pelas.

Aixó es lo que correspon y aixó es senyors lo que faig, ja que arribo sense empaig de un viatge al altre mon.

No m' ha probat mal l' empresa ni per xó hi perdut la gana: per tocar bè una campana per forsa ha de estar suspesa.

Puix sense aquest requisit ni la campana de casa, la Eularia, ni la Tomasa jamay s' haurian sentit.

Una sentència funesta va ferme purgar molts torts: per xó ahir tocava á morts, per xó avuy repico á festa.

Va sé un' hora tan dolenta l' hora d' aquella sentència, que malehi la providencia... del Sr. Fiscal de imprenta.

Mes avuy passat l' esglay que dona 'l perdre la vida, me trovo mes aixerida, mes esmolada que may.

Y la Campana de Gracia, al torná á dar sos repichs, aixordará als enemichs de la santa democracia.

Tocaré, al veure carlins un bon pet de somatent, y tocaré de valent si hi torna á haver pelegrins.

Y tant ferm lo toch será pels carrers de Barcelona, que 'l violí de 'n Girona ni en Girona 'l sentirá.

S' ha de fer senti 'l seu só perque está molt esmolada: als abusos, campanada campanada que te crió.

Contraria de tots los torts, pèl madur que cau del abre y que aviat será un cadabre per aquest tocará á morts.

Y quan s' acabi 'l turró —per més que avuy lo devorin— pels canovistas, quan morin tocará un doble majó.

Y pèls de 'n Sagasta aviat que ab la fé de la ignocencia esperan ab tal paciencia, per aquets, tocará á albat.

Y si libre de eixa pesta qu' es avuy nostra desgracia, triunfa la democracia, ¡oh! llavors tocará á festa!

Sempre alegre, jamay trista, y atent sempre té d' estar, qu' es, senyors, lo campanar un magnífich punt de vista.

Que allí en Desembre ó en Maig, l' hi envia 'l sol ab gran pler, quan se pon son raig darrer y quan surt son primer raig.

Y entre los successos váris, té á pesar de sos fatichs, véu de plata pèls amichs, véu de bronze pèls contraris.

Escolteula bona gent l' hora torna á sé' arribada, ella será sempre honrada, y sobretot conseqüent.

Y en aquest moment jovial tots los qui l' hi deu ajuda, escoltéula, que 'us saluda ab un repich general.

LO CAMPANER.

Leotart per apendre 'ls maravillosos salts del trapecio va caure més de quatre vegadas. Blondin per passar la maroma, mes de quatre vegadas també vá besar la terra. La Spelterini 'l mateix.

No hi ha torero que avants de ser mestre en l'art que professa, no haja tingut una *cogida*.

La *Campana* no podia ser ménos, obligada a fer salts desde la revolució de Setembre als temps actuals, a passar la maroma de la llei de impremta y a fe 'ls toros ab los encarregats de aplicarla.

¡Quinze dias de dormir!

Pero al últim despertém.

Ja vehuen si tenim motius per dir:—Are si que 'ns han bèn tret la son de las orellas.

Al reneixe la *Campana*, repica.

En tant los pelegrins (seglars s' enten) los pelegrins se fan repicar.

Las campanas están formadas de una lliga de metalls.

Perque una campana siga bona hi entra la plata, 'l bronze, y 'l ferro.

Aixís es la societat.

Perque visca en harmonia, perque tinga bon só, perque siga próspera, es necessari que hi haja la plata del capital, lo bronze de la inteligencia y 'l ferro del treball, tot aixó reunit ab la mescla de guda y corresponent.

Y una societat aixís constituída te encare que temer las invasions exteriors.

Y una campana aixís feta, te que teme las bombas enemigas.

Y un periódich aixís organísat, te que teme al tribunal d' impremta.

Vegin lo que son las cosas!

Lo Tribunal d' impremta vá examinarlos y vá suspender 'ns.

Pero aixó no es cap deshonra, ni es cap mostra de desaplicació.

Lo Tribunal de la opinió pública, si hem de jutjar per la manera com han sigut buscats los números de la *Campana*, ja 'ns habia donat la nota de sobresalient.

Per una qüestió religiosa varen condemnarnos. Meditem.

Si, meditem: reconcentrem nostre esperit en las cosas espirituales.

Jesucrist pujá 'l Calvari: també nosaltres hem pujat lo calvari de la llei d' impremta.

Jesucrist morí crucificat: també 'ns crucifican a nosaltres tot sovint.

Jesucrist ressucitá: també ressucitem nosaltres.

No dirán are que no 'ns torném devots. Ja 'u vehuen: ja comensém a estar empapats en la «*Imitacion de Cristo*»

Al sortir a la llum, trobém a un bon amich que 'ns diu:

—¡Pobre xicot! estar quinze dias suspés! ¡Quina posició més incómoda!

En los *Segadors*, drama de 'n Soler, hi surt un aguatzil d' aquell temps que porta barret de teula.

Sort que las personas religiosas no van al teatro, y sort que 'l senyor fiscal de impremta ab cosas de comedia no si fica, que sino...

Un sagritá torna de Roma pelat, sense un clau, y ronch de tant cantar l' himne de 'n Candi.

Uu feligrés li diu:

—Paciencia Roch, que ja 'u diu lo ditxo: «*Dineros de sacristan, cantando se vienen y cantando se van.*»

L' altre dia va succehir un cas molt xecant en l' Hospital militar.

Havia mort un sorge, y mentres lo vestian, al posarli la sabata, vá aixecarse dret.

Un dels que ho presenciaren, vá espalmarse de tal manera, que vá caure malalt del susto.

Avuy succeheix un cas pèl mateix istil.

Quan se 'ns dava per morts, ressucitem mes rempats que 'l viell de 'n Girona a punt de tocar.

Y de segur que mes de un pelegrí caurá també malalt del susto.

Y are vegin si som homes d' acció.

Morim, ressucitem, y encare no 'ns veyém las orellas ja 'ns tirém al carrer.

«¡LA CAMPANA DE GRACIA, dos quartos!»

Durant aquets quinze dias' hem fét un bon repàs de doctrina cristiana.

La sabém tota, desde 'l títol al péu d' impremta. Hem après de ajudar a dir missa.

Y fins nos hem posat mitjas negras de llana.

Y a veure si encare dirán qu' insultém a las personas religiosas.

REFRAN SENSE ADOBAR:

De una agulla, un ou; de un ou, un sou; de un sou, un bou y de un bou, a la forca.

REFRAN ADOBAT Y APLICABLE

ALS PERIÓDICHS ESPANYOLS:

De vuyt dias, quinze; de quinze, un mes; de un mes, un trimestre, de un trimestre, un any y de un any a la porra.

Mentres hem sigut morts, los turchs y 'ls servis que s' estavan rompent la crisma, han firmat un armistici.

¡Qin será aquell dia que també 'ls diaris firmarán l' armistici ab lo Sr. Fiscal d' impremta!

Ressucitem y lo primer que sentim es la campaneta del Sr. Posada Herrera.

La Campana de Gracia toca.

La campaneta de las còrts toca també.

Y 'l govern si no 's posa cotó fluix a las orellas, se torna sort.

Encara que aixó será per ell una fortuna: aixís no sentirá 'ls discursos de 'n Castelar.

Opinions:

Un neo: Ja tornan a cridar aquest papebot? Vaja, ja está vist: mala herba may mor.

Un demócrata: Lo sol se 'n vá a la posta; pero l' endemá torna a sortir. Als periódichs los suspenen; pero als quinze dias resucitan. Tot torna a ser esperansa.

CANTARELLAS.

Si vols nena que t' estimi
No t' posis rosas al cap,
Guarnéixtel de campanetas
Que aixís més m' engrescarás.

G.

Quan jó era estudiant
Tant m' agradavas Campana,
Que lleginte ab afició,
Molts cops feya tart a classe.

E.

Tant es lo qu' estimo y vull
Las campanas, tant m' engrescan,
Que quan tracti de casarme
La mosca vull campanera.

C.

Lo nom que tens, Casta mèva
sabs que t' assenta molt bé?
Tú ets molt pura... molt honesta
y casta... de perdiguer.

M. B.

Després del hivern, l' istiu
després dels calors, los frets,
després de los plors, la ditxa
després de diná 'l café.

P. C.

TRENCA-CAPS.

Llet.—Cara.—Nas.

Ab aquestas tres paraulas formarne una [sola que 's troba en casi tots los números de LA CAMPANA.

DOS MATA-BARBETS.

ANAGRAMA.

La *Tot* qu' es xica molt noble
apren de *tot* a can *Tot*,
qu' es lo jefe *tot* del poble
y a més es un bon xicot
molt digne d' aixó y del doble.
Quatre lletres quatre tots
ves si traslluhirlos pots.

MOTILLO DE FER JUEUS.

PROBLEMA ARITMETICH.

—Bon dia senyor Matèu.—Dèu lo quart senyor Geroni.—Deixim deu duros.—No 'ls tinch.—¿Quans ne tè donchs?—Conti: Si 'l doble dels que tinch los suma ab los que podria guanyar durant 16 dias, estant empleat en un ministeri a un duro diari, encare que no fes res (com es costum), ne tendria tants com lo quintuplo dels que porto, més los que vosté 'm demana. ¿Quans ne tinch?—Ho contaré.

MISTER REPICA.

XARADA

I.

Adalt de mon *tot* aní,
a menjarne un bon brenar,
y si hu saps endevinar,
diumenje. 't convido allí.
Si el *segon* bèn *quarta* es,
lo brenar sera millor;
y encara que fá calor
celebrarém *quarta* y *tres*.
Ballarém, farém saltots,
y perdona si 't trepitjo.
La *dos* y *tres* te desitjo
molt llarga a tu com a tots.

MISTER REPICA.

II.

Un gran *tersa dos girada*
vaig passar ab la *hu tres*,
per una *total* estreta
que ballava com un bres.

DEUHET DE REUS.

ENDAVINALLA.

La gent se 'm menja y se 'm héu,
moltas voltas me frejeixen
y es tant bonich lo nom mèu,
qu' hi ha nenas que 'l posseheixen.
Vaja lector, sent tant clara
no l' endavinas encara?

DEUHET DE REUS.

(Las solucions en lo pròxim número)

Imp. de «La Renaixensa».—Porta-Ferrisa 18 Barcelona
LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj.